

In de editie van dit blad van april 2020 is ingegaan op vergiftigingen en dan met name bij water- en alcoholvergiftiging. Via de luchtwegen en huid kan ook gif binnen komen, denk daarbij aan giftige gassen en dampen, maar ook door dieren. Het letten op (eigen) gevaar is voor een EHBO'er essentieel.

Nog wijzer met vergiftigingen

Giftige gassen en dampen leveren gevaar op bij het inademen. Het kan zowel geur- als reukloos zijn. Er kan bewusteloosheid ontstaan en ook afhankelijk van de oorzaak fataal aflopen. Je kunt het tegenkomen onder meer in huis bij gaskachels, open haard, kolenkachels, (badkamer) geisers, cv, in garages door uitlaatgassen van draaiende motoren, bij ongevallen met vervoer van chemische stoffen en verstuiving van verdelgingsmiddelen. Pas vooral geen mond-op-mond beademing toe wanneer het gaat om cyanide (amandelgeur), zwavelwaterstof (rotte eieren geur) of fosforzuur (corrosief).

Sluipend gevaar

Koolmonoxide is een levensgevaarlijk, giftig, brandbaar en explosief gas. Je ruikt, proeft en ziet het niet. Koolmonoxide is onzichtbaar. Maar er zijn een paar dingen die je waarschuwen voor de aanwezigheid van koolmonoxide. Lichamelijke klachten zoals hoofdpijn, misselijkheid, sufheid, duizelig-

heid, vermoeidheid, bewusteloosheid, een versnelde hartslag en braken. De klachten nemen langzaam af, zodra je naar buiten gaat. Ramen beslaan door het vrijgekomen vocht. Gasvlammen gaan oranje of gelig branden in plaats van blauw. Ze branden ook hoger dan normaal en flakkeren meer.

Hoe te handelen

Als je vermoedt dat er koolmonoxide in een ruimte is, ga dan vooral niet naar binnen. Zorg voor een veilige omgeving als je hulp wilt verlenen: zet ramen en deuren open en schakel als dat mogelijk is de oorzaak van de koolmonoxide uit. Breng indien mogelijk het slachtoffer naar een veilige omgeving (buiten). Bel of laat 1-1-2 bellen en volg dan de instructies van de centralist op. Raadpleeg een huisarts.

Vergiftiging via de huid

Opname via huid gaat via de poriën of huidbeschadigingen en kan zo de bloedbaan

bereiken. Het kan leiden tot verlamming van de (ademhalings)spieren (onder andere landbouwgif).

Hoe te handelen

Vermijd het aanraken van de vergiftigde plaatsen, (laat) besmette kleding en schoenen verwijderen, veeg chemische poeders van de huid, spoel chemische stoffen minimaal 45 minuten met veel lauw stromend water. Zorg dat de stof zich niet over het lichaam verspreidt. Spoelen van ogen altijd van de neus af. De lange spoeltijd is vanwege het feit dat de stof eerst met het vocht in de poriën zal reageren, bij spoelen zullen poriën zich vaak eerst sluiten. Als de temperatuur van de huid (poriën) en water gelijk is, zullen poriën zich openen en zal het water de giftige stoffen uit de poriën kunnen trekken. Dit kost veel tijd.

TEKST: DIANA KERVEL
FOTO: STOCK ADOBE